

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egészévre	24 kor.	(12 frt)
Félévre	12	(6 „)
Negyedévre	6	(3 „)
Egy óra	2	(1 „)
Egyes szám	3 fillér	(4 kr.)
Vidékre	10	(5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Ünnep- és vasárnap után is

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyiltér soronként 40 fillér.

Táborba szállás.

Még egy kurta és csonka hét s a parlament megkezdő jól megérdemelt nyári vakációját.

Szokatlan állapotban találja most a végfelosztás a t. Házat.

Szokatlanok kell neveznünk ezt a voltaképpen normális élettartamot, mivel eddigelé egyetlen öt éves ciklusnak sem birt végére járni a magyar törvényhozás.

Már pedig az idén szuszfogytig, vagyis október elsejéig kitart a tanácskozás, szóval egy-két hónap hijján ezuttal teljes lesz az öt esztendő.

Ennek a szigoruan normális életfolyamatnak meg vannak a maga jó és rossz oldalai.

A rosszak között ma első sorban áll az a nehéz körülmény, hogy az általános választást megelőző korteskedések rendkívül hosszú időre, majd négy hónapra kinyulnak.

A ki ismeri a magyar választási viszonyokat, az minden magyarázat nélkül megérti, hogy az a nagy idő mekkora pénz- és munkapocséklást jelent.

Ily hosszú distanciára nem irigylendő jelöltséget vállalni. A minthogy a már ma forgalomban levő jelölések jelentékeny része egyáltalában nem komoly és nem maradandó, inkább csak tapogatózás, neveknek, személyeknek próbaszerű lanszirozása.

De azért a végleges táborba szállás előkészületei már most erősen foglalkoztatják a pártok vezetősegeit.

Ez idő szerint valószínű, hogy egy párttal kevesebb fog tényleg táborba szállani, mint a hány ma készülődik.

Nem lehet, hogy az ugynevezett Ugrop-párt mint párt lépjen sorompóba a polgárok bizalmáért.

Csak egy függetlenségi párt lesz, a Kossuth-féle, melynek mindenfelé jókora számbeli gyarapodása várható.

A néppárti erőlködéstől, dacára az agilis és ügyes szervezkedésnek, nem kell tartani. Ennél a pártnál nincs annyi intelligens elem, hogy kellő számú jelölteket állíthatna. A rá nézve legjobb esetben se jön az új parlamentbe több, mint 30—35 hive.

A szabadelvű-párt előreláthatólag még fogy, mert a titkos ellen-szenvek erős töredékeket teremtetek, a melyek természetesen meglazítják, idővel meg is bonthatják a nagy párt benső, érzelmi egységét.

Szövetség a magyar nyelv ellen.

A szászrégeni szemtelenség.

— Saját tudósítónktól. —

A mi erdélyi részünkben élő nemzetiségek közül ma is ezerével nőnek föl emberek a nélkül, hogy az állam hivatalos nyelvét, a magyart megtanulnák. — Nem a világtól távol eső rejtett havasi falvakban, hanem például Marosvásárhelytől, a székelyfővárostól 2—3 kilométerre [és] Medgyesfalva, Nyárádó, Nánánfalva, Maros-Szent-Györgyről jönnek be emberek, a kik minden nap magyar piacon árulnak, onnan élnek, de egy árva szót magyarul meg nem tanulnak.

Mi nem vagyunk képesek magyarul megtani őket, de mellettük a mi székely népünk előladosodik.

Ez teszi vakmerőkké, elbizakodottakká a nemzetiségeket velünk szemben.

Elementek már addig, hogy bátorságok van rá szövetkezni, nyiltan egyesülni a magyar nyelv ellen.

Egy ilyen szövetkezet van Szászrégenben is.

Rég tudjuk, hogy milyen tántoríthatatlan hivei, jó barátai vannak ott nyelvünknek, nemzetünknek. Egyik marosvásár-

helyi megyegyűlésen Dr. Gál Sándor bizottsági tag mutatott rá az ók hazafiasságukra. De talán ő sem tud arról a jeles szövetkezeztől, a mely ott a magyar szó ellen alakult. Valami Flandriából idevetődött Göbbel nevű vendéglős nyitott fpgadót „Transvál”-hoz címzetten.

Ebben a fogadóban pedig, a hol a magyar embernek italt sem adnak, több zöldszász, asztaltársaságot alakított, „burtársaság” címen. A társaság tagja kötelezve vannak mindig, mindenütt németül beszélni és minden egyes, bárhol kiejtett magyar szót 20 fillér büntetést fizetni.

A jeles társaság elnöke: Schuller városi aljegyző, tehát közigazgatási tisztviselő.

Mily vakmerőség és hazafiatlanság, sőt a fenntartó magyar nemzet iránti háládatlanságnak mily nagy foka kell ahhoz, hogy ily kihívó ellentétbe merészkednek helyezkedni a fenntartó magyar nemzetet!

Bátran teszik, mert a magyar társadalom még nem szövetkezett, hogy az ily törekvéseket csirájába fojtja s kiköjje kebeléből az ilyen fekélyeket.

De szövetkeznie, szervezkednie kell erre is. A megoldandó, megvalósítandó sok nagy feladat között elsőnek kell fölvenni a magyar nyelv terjesztését, ápolását is.

Ez a föld még ma magyar! Magyar vér szerezte, magyar vér tartotta és tartja fenn. A ki benne lakik, benne él, magyarrá kell legyen szívében, érzésében, nyelvében is.

Ha vakmerők akadtak, a kik szövetkeznie ellene, mi szövetkezni fogunk mellette.

Meglátjuk, melyik lesz erősebb.

Rablógyilkossági merénylet a sétatér mellett.

Hajsza a gyilkos után.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, junius 24.

A szombatról vasárnapra viradó éjjel elkövetett borzalmas rablógyilkossági merénylet volt a tegnapi szenzációja. Az ünnepi sétáló közönség tömegesen látogatott el az attentátum színhelyére, a hol a kora reggeli órákban két helyt még mindig véres volt a porond. Mindenütt a gyilkosságról beszéltek, azt tárgyalták, s különösen azért esett sok és hosszas szó róla mert az esetről ellentétes hírek és részletek kerültek forgalomba.

A rendőrség ugyanis, mely nincs tisztában köteletségével, nem adott ki a nyilvánosság számára hivatalos jelentést. Pedig erre feltétlenül szükség lett volna, mert csak így érvényesülhet, az az ideális elv, mely szerint a nagyobb bűneseteknél maga a közönség és önkéntelen és ötlesterü nyomozója a tettesnek. Modernbb formák is városokban működő hatóságoknak épp ezért első dolguk — természetesen számbavéve a vizsgálatot esetleg előzetesen meghíusító és így titokként szereplő körülményeket, — hogy a bűnesetek pontos detailjait, és, — ha tudja, a tettes karakterisztikus személyleírását tudomására hozza a publikumnak a sajtó útján.

Ez itt nem történt meg tegnap. Rézint azért, mert a kérdéses időben inspekción tartó közegek, fiatal és bohó rendőrdíjokocskák voltak, a kik eddig csak cickányapróságu kihágási ügyeket intéztek, s így most teljesen és fenntartás nélkül elvesztették a fejüket, — másrészt pedig azért mert az ügyről, — mint mindig, — úgy most is tisztán privátszivesség révén értesült a rendőrség, mely éjjel rendszerint aludni szokott.

Magáról a rablógyilkossági merényletről, melyet tegnap reggeli számunkban, tekintve, hogy vasárnap csak a késő reggeli órákban jutott tudomásunkra, — csak röviden említettünk meg, az alábbi hiteltelen részletek útján számolunk be.

Kolozsvár, junius 24.

Hogy történt a gyilkosság?

A nyári aréna éjjeli óre: Szabó István, egy öreges ember, a ki a szürküllet lesszálltával egészen reggelig rendes turnékat végez bizonyos időközökben a színház körül, gondosan vigyázva, hogy nehogy tűzűssön ki, betörjenek, vagy tolvajok látogassák meg a kolozsvári muza sárga deszkázatu fabódéját.

Tegnapelőtt éjjel — ép nem sokkal a tizenkétórás harangkengatás után — körsetájában a színház frontja elé ért, a hol előadás alatt égni szoktak a fehér tejuveges gömblámpák. Most azonban teljesen sötét volt, s csak a felhő foszlányok mögül felig kibukkanó hold világított egy keveset. Szabó megállt egy percere, s ekkor észrevette, hogy a szemben levő gyümölcsárus bódé mellett, — a melyben Ignác Mártonné, a népszerű Pali néni szokott árulni — egy alak áll, aki lehajol a földre, s ott valami sötét tömeget vizsgál. Az éjjeli őr arra fele ment s utközben oda kiáltott az ismeretlennek: — Mit akar itt?

— Jöjjön hamar, siessen — felelte az, — Pali néni leütötték.

Szabó gyorsan odafutott s ekkor réműlve látta, hogy a fiatal ember igazat mondott, Ignácné, bódéjának a sétatérhez közel eső sarkánál feküdt, triss vértócsában, összeroncsolt agygyal, mely halántéksebbe, hosszú, veszedelmes vágással a homlokán. Bárdal, fejszével, vagy súlyos baltával csaphattak rá.

Szabó István meg a fiatal ember, a ki: Papp Mihály kovács-legény volt, — megszóították Ignácné, mert észrevették, hogy a gyilkolni akaró munkája nem sikerült: az áldozat életben van.

Kérdezték: — Pali néni ki bántotta? — Az öreg asszony azonban nem volt eszméletlenül s bűrgő torokkal szonyodva suttagta:

— Jaj ne bántsanak. Fáj. Segítsék. A két ember látva, hogy itt gyors segítség szükséges, megfogták Ignácné, s be akarták vinni a bodegába. Elvonszolták egészen a kis házikó lépcsőjéig, a melyeken az asszony, a ki már magához tért kissé, négykézláb kuszott fel egészen az ágyig. A vér még egyre folyt a fejéből, s a fekhely egészen beitatódott. . . .

Papp Mihály ezután a sétatéren keresztül elrohant a lövöldébe, a hova Philippi rendőrbiztos négy rendőrral ki volt küldve ügyeletesnek. — Biztos ur gyilkosság történt, Pali néni megölték, — mondta a kovácslegény Philippinek a kit a táncsteremben talált.

Philippi azonnal maga mellé vette legényeit, s mintán megnézték a bódé áldozatát, vállatára fogták Papp Mihályt a ki a következőket mondta: — A lövöldéi mulatságon voltam. Ott mulattam, de egy tizenkét óra tájban hirtelen rosszul lettem, s elhatároztam, hogy haza megyek. A bicikli pálya mellett elfutó uton igyekeztem a városba, s mikor a sétatér derekához értem, egy rohanó emberrel találkoztam. Sebeseen szaladt s mikor közvetlenül mellettem elrohogott, mind a két kezével összecsapta a kabátját, mintha rejtgetni akart volna alája valamit. A Szamos híd fele tartott, — mert bekanyarodott az egyik uton, s a sötétben eltűnt. Utána néztem, mert kíváncsivá tett a dolog, de aztán folytattam utamat. Mikor a Pali néni bodegá előtt akartam elmenni, nyöszörgést hallottam, ott találtam az öreget vérében, —

Hogy nézett ki az ismeretlen, — tudakozódott a rendőrbiztos.

— Középtermetű, fekete bajszos, intell igens, sötét ruházatu ember volt, jekete, nagykarimájú kappal a fején. Philippi négy rendőrral azonnal a gyilkos üldözésére sietett s az időközben értesített főkapitányság is mozgósított egy csomó rendőrt.

A véres tett valószínűleg úgy történt, hogy az öreg asszonyt seprés, esetleg eszmahuzás közben ütötte le a gyilkos.

A gyilkosság után.

Ignácné sebeit Becner Imre mentőorvos kötözte be, s aztán elszállították az öreg asszonyt a Veres Géza színházi ház-

mester lakására a hol ágyba fektették. A bódét átkutatták s itt az egyik kosárban 69 korona 40 fillért találtak.

Pali néni tegnap délelőit nagyon rosszul volt. Folyton rémképeket látott, s felrebeszéli, hogy csak egyszer lehetett kihallgatni. Philippi rendőrbiztos kérdezte: — Nem emlékszik a gyilkosra?

Az öreg asszony nem felelt egyenesen, hanem folyton valami Jánost emlegetett. Majd hebegett még valamit, aztán megint elaludt.

Szombathelyi Gábor dr. úbb ízben megvizsgálta s ő is intézkedett, hogy elszállítsák a kórházba, a hol jelenleg van. Állapota egyre javul s nem lehetetlen, hogy életben maradjon. Legveszedelmesebb a 12 centiméteres, fején levő, csontig ható vágás, meg a halánték-seb.

A két börténka.

A legizgatottabb kérdés volt az, hogy rabolt-e valamit a gyilkos, vagy sem? — Eleinte úgy hitték, hogy nem vitt el semmit, ez a feltevés azonban később megdőlt.

Az öreg asszony ugyanis, derekára kötve, két sárgacsattos börténkát viselt. A jobboldaliban, egy Szent-Antal imádságos könyv lapjai közé 210 korona készpénz volt elrejtve, egy százas és két ötös bankjegy alakjában. Ezt a pénzt — mint Pali néni egy világos pillanatában mondta — a merénylő elvitte. A másik börténka tartalmazt 1 korona 16 fillér tetete ki, mely összeget nem vette magához a gyilkos.

A gyanusítottak.

A rendőrség nyomoz, — mit is tehetne egyebet. Feladata nagyon nehéz, mert semmi adatuk nincs, a melyet segítségül véve, mint fonalt használhatnának fel. Eddig négy embert tartoztattak le, köztük Székely János, Hajdu György szekerest, a kik azonban kétséget kizáró bizonyítékokkal igazolták alibiájukat.

A gyanu egy Terényi nevű hely és foglalkozás nélküli tacér csizmadialegényre irányul a kit nem találunk sehol sem. Széleskörű intézkedéseket tettek elfogatására, de eddig eredmény nélkül.

Tízezer koronás sikkasztás

a kolozsvári üzletvezetőség körében.

A pénztáros büne.

— Saját tudósítónktól. —

A kolozsvári üzletvezetőséghez tartozó brassói máv. árukiadási pénztáráról nagy szenzációt keltő sikkasztásra jöttek rá. Az elsikkasztott összeg 11.800 koronát tesz ki az eddig kiderített adatok szerint. A pénzt Radó Aurél pénztáros sikkasztotta el két év óta üzött és palástolt furfanggal.

A sikkasztás első híre a sikkasztó pénztáros hivatalnok társai, előljárói és nagyszámu ismerősei körében nagy szenzációt keltett, mert mindenki úgy ismerté Radót, mint pontos és lelkiismeretes hivatalnokot, és jóra való beszűletes embert.

A felfedezés.

A múlt hét utolsó napjain a m. á. v. brassói állomásán rovacsoló hivatalnok az árukiadási pénztár felülvizsgálása közben mintegy 190 koronát kitévő fölőlslegre bukkant. Ez arra bírta, hogy a már egyszer átvizsgált adatokat ujból és tüzetesebben kutassa át, hogy a fölőlslegre, vagy az esetleges tévedésre rájöheszen.

Radó, ki eddig a már két év óta üzött sikkasztását ügyesen tudta palástolni, mintegy 500 koronát még zsebre vágva, azonnal beteget jelentett. A rovacsoló pedig folytatta munkáját, s a kényszer- és petróleumgyarak hiteliveinek felülvizsgálásánál nagyobb összegű sikkasztás nyomára bukkant.

A jelentés

A sikkasztásról az állomás főnökség távirati jelentést tett a kolozsvári máv. üzletvezetőségnek s ugyszersmind a brassói rendőrségnek is jelentést tett az esetről,

minthogy Radó időközben eltűnt a városból.

Menekülési kísérlet.

Radó családjától bucsút sem véve Botfalvára sietett s ott vonatra szállva Kolozsvárra utazott. Kolozsvárt egyenesen a máv. üzletvezetőségre ment, hogy ügyét a mennyiben lehet tisztázza. Ide azonban már megérkezett a brassói máv. főnökség jelentése s azonnal intézkedtek, hogy az üzletvezetőség egyik hivatalnokának kíséretében visszatérjen Brassóba.

Szerdán reggel érkezett vissza Brassóba. Az állomás főnökség intézkedésére az állomás egy külön szobájába helyezték őrizet alá a vizsgálat további folyamára. A tegnapi délután történt meg a jegyzőkönyvi kihallgatás, melynek során Radó mindent töredelmesen bevallott. A megtört ember vallomása nagyon meghatotta a fegyelmi bizottságot, mert belátták, hogy Radó családja luxusának az áldozata, s hogy nem annyira gonosztevő, mint inkább szerencsétlen ember.

A sikkasztó családja.

A sikkasztó pénztáros családja nejből és két kiskoru gyermekéből, egy fiúból és egy leányból, kik ma már nincsenek Brassóban, mert a kolozsvári máv. üzletvezetőség intézkedése folytán még azelőtt elhagyták a várost, mielőtt a sikkasztó család fő visszakerült.

Radó ennek a kis családnak az áldozata, mert bár szép jövedelme volt (mintegy 4000 korona), családja fényűző hajlamainak Molochja mindig több és több pénzt igényelt.

A család nagyuri passzió-kultusza már régebben szemet szurt, de senki sem gyanakodott ezért Radóra. Csodálkozott mindenki azon, hogy a fényesebbnél-fényesebb toalettek és más luxus dolgokra, fényűző életmódra honnan telik, de rosszat mégsem gondolt senki. Most azonban kiderült, hogy honnan került a pénz a fényűző életmód folytatására.

A család jelenleg Szombathelyt a férj rokonainak körében várja a fejleményeket, melyek valószínűleg gyászos kimenetelűek lesznek.

UJDONSÁGOK.

KOLOZSVÁR

— Fűrdőre utazó előfizetőinknek az „UJSÁG”-ot pontosan a kívánt helyre küldjük.

— (Fényes főuri esküvő Bethlenben.) Bethleni gróf Bethlen István, cs. és kir. tartalékos huszárhadnagy mezősámsondi nagybirtokos, folyó hó 27-én tartja meg esküvőjét, bethleni gróf Bethlen Margittal — néhai gróf Bethlen András volt földművelésügyi miniszter és neje, foini Mocsonyi Livia bájós leányával. E hó 26-án délután jelenik meg az ifjú pár a polgári anyakönyvvezetőnél. Az egyházi áldást dr. Bartók György erdélyi ev. ref. püspök fogja rájuk adni d. e. 12 órakor. A püspök e célból 27-én a délelőtti vonattal fog Bethlenbe érkezni. — A minden tekintetben fényesnek ígérte esküvői ünnepélyre, már több nap óta, lázason folyik az előkészület. A Bethlenek ősi, ujonnan átalakított s több lakrészzel kibővített kastélyból gyalog fog a magyar diszruhába öltözött nászmenet a ref. templomba menni. A nagyközönség részére — a templomi szertartásra — korlátolt számú jegyek vannak kibocsátva. Az esküvőt 50 terebélyű díszes fogja követni; este meg átvizsgálom lesz. Az ifjú pár, az esküvő napján, délután 4—5 óra között, külön vonaton fog elutazni a völégény, illetve a fiatal férj birtokára.

— (Tanítók nyári kurzusa.) Darányi földművelésügyi miniszter 16 földmívelés-iskolánál megnyíló gazdasági tanfolyamra 320 néptanítót vett fel, a kiknek a tanfolyamok látogatására államségélyt utalványoz. A kurzusok július 15-én kezdődnek. A tanítók oly nagy számban folyamodtak, hogy ezek egy részét lehetett csak fevenni. A többieket előjegyezték s jövőre utalványozzák nekik a tanfolyam látogatásához szükséges államségélyt.

(Művelődéstörténeti tanfolyam.) A vallás- és közoktatási miniszter a nagy szünidőben művelődés történeti tanfolyamot tartat középiskolai tanárok számára Budapestén. A tanfolyamra megfelelő ösztöndíjjal 30 tanárt vett fel s ezek között két erdélyi tanárt találunk, v. m. Pálfi Márton kolozsvári unitárius és Füssy József szamosújvári állami főgimnáziumi tanárokat.

(Utazás egy pénzárca körül.) Ily cím alatt tegnapi számunkban megírunk, hogy Deák Pál főkapitány elutasította Gárdonyi Kávé azon kérését, hogy a kioszkban tamburások játszassanak. Erre vonatkozólag most arról értesülünk, hogy Szvacsina polgármester, méltányolva a kérést, ez ügyben rendkívüli tanácsot hitt össze, még az nap, s itt az engedélyt Gárdonyinak megadták.

(A kolozsvári felső kereskedelmi iskola) mellé szervezendő két éves akadémiai tanfolyam a jövő iskolai évben sem fog megnyílni. A nevezett intézet felügyelő bizottsága ugyanis azt írta a miniszterhez, hogy: tekintetbe vévén azon magas követelményeket, melyek a megnyitandó kereskedelmi akadémiával szemben egy a kormány, mint a közvélemény részéről felállítatnak és ehhez arányítván azt a rövid időt, mely az új tanév megnyitásátig rendelkezésünk alatt áll, abban állapodott meg, hogy a kolozsvári kereskedelmi akadémia megnyitását 1902. évi szeptember elejére halasztja el.

(Eljegyzés.) Fillinger Hugó a Fociere biztosító-társaság hivatalnokak eljegyezte Abraham Sándor helybeli tekintélyes kereskedő húgát, Dórárt.

(Kolozsvár a polgármesterek kongresszusán.) Ma délelőtt Aradon a váróháza dísztermében, értekezletre gyűltek össze a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei, illetve azok helyettesei, hogy a vidéki városok fontosabb ügyeiben tanácskozzanak, s azután fölíratot intézzenek a kormányhoz. Az érte-

kezet még a tavaly, Győrött tartott országos kongresszus folyamán; csak hogy míg az a városok kongresszusa volt, s arra a városok küldték ki képviselőt, ezuttal a polgármesterek, illetve helyetteseik saját elhatározásukból gyűlnek össze. Az értekezleten tizenkilenc törvényhatósági joggal fölruházott város van képviselve. Kolozsvár képviselője dr. Eszterházy László főjegyző utazott Aradra. Az értekezlet, előreláthatóan, egy napnál tovább nem fog tartani.

(Cine mintye !) Izgalmas jelenetek voltak tanúknak a Monostor-utca lakói, mely kis híján véres finisszal fejeződött be. Rendőr nem volt jelen, s így a szereplők neveit nem örökíthetjük meg a napi események krónikája számára. Délre járt az idő, mikor Monostor felől két fával rakott szekér tartott a város felé. Két jókinézésű magyar gazda lépkedett a szekér hátulján, s annyira elváltak merülve a beszélgetésbe, — hogy nem is vették észre, — mikor egy marcona oláh legény odagugrott az egyik ló elé s a csizmája szárából kirántott egy hatalmas karcot, hogy a szügyét felhasítsa. Az okos állat azonban első lábával melbe rugta támadóját, a ki a földre zuhant.

Mit akarsz itt? riadt rá erre a ló gazdája.
— Megadod már egyszer a pénzzel? ordított a legény vérből forgó szemekkel, s fellépkedett a szekérre. Ennek azonban öles termetű társa is segítségére jött, s ostoruk nyelével verték vissza a legény elkeseredett támadását. Az utca lakói ki-csődültek a veredekes zajára. Két iparos oda is rohant a dulakodókhoz, hogy szétváltassák őket, de szinte megjárták, mert a felbuzgult legény most neki esett a karcot. Csak akkor hunyászodott meg, mikor észrevette, hogy a csendőrök is kinyúznak a közeli lakत्या ablakain. Ravaszul hunyított a szemével s kacrárt visszacsuszlatva csizmája szárába, kezdett tántorogni, mintha részeg volna.

— En szolgáltát hat hónap, — tördelte hibás magyarsággal, az egyik gazdára mutatva — és nem fizette nekem egy krajcár se.
— Dejszen megkaptad te a magadét!

— kiállott feléje a gazda, egy súlyos követ emelve fel. Ide gyere csak!
— Ne féj, ne féj! dörmögé a legény. Te hordod a sok fát a fiskálisnak, nekem a fülemlet is tintába mártják, még sincs igazam! De majd odahaza! Megálj csak! Nem a lovad hasítani én föl hanem téged!

Es fogait cikorgatva villogtatta a kacrárt még egyszer a gazda felé, azután lassu léptekkel elsompolygott. — A félbeszakadt incidens így vér nélkül játszódtott le, ám félős, hogy ha a bosszus legény beváltja csöppet sem kecsesgőti ígretét, nemsokára megírhatjuk a folytatását.

(Óvoda-vizsgálat.) Fényesen sikerült vizsgálatot tartott Szenkovits Zelma óvónő s a Redoute nagytérképében tegnap, d. e. 10 órakor, Bartha János v. főorvos, vizsgálat biztos jelenlétében. A nagyszámú kisdöcsereg, bátor és ügyes feleleteikkel, kis verseikkel és jártasságukkal az óvodai munkálatokban, oly fényes bizonyítást adta ez alkalommal is az óvónő lelkes és önfeláldozó ügybuzgóságának, hogy a jelenlevő főorvos, valamint a szülők s a Redoute-ot elfoglaló érdeklődő vendégsereg teljes megalégedését nyilatkoztatta.

(A pénzüntézetek iparjoga tárgyában.) A nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszter ur idei 28196. sz. döntvénye alapján felhivattak a város területén levő mindazon községi (kerületi) hitel-és kölcsöntársaságokat, s egyéb részvénytársaságokat, a melyek iparigazolványt nem rendelkeznek, hogy iparigazolványukat 1901. augusztus 1-ig annyiával inkább váltsák ki, mert a záros határidőn túl az 1884. évi XVII-ik t. cz. 156. §-a pontja alapján fognak büntetettül Kolozsvár, 1901. június 14-én. Deák Pál, főkapitány.

(Viharágyuk.) Az állatképző terén levő állandó mezőgazdasági és gépkiállitási a Fehér és Földvári budapesti cégek által kiállított viharágyuk egygyel szaporotak. Az új ágyú az eddigiekénél sokkal nagyobb méretű és maga Fehér Ferenc jött le azt beállítani. Tegnap már próbát is tettek vele, nemkülönben egy hatlövétű, irányítható viharágyval is. — E helyen említjük fel a hódmezővásárhelyi Kalmár cég rostát, az ugynevezett "Kalmár-rostákat", melyek az erdélyi gazdaközönység nagy tetszésével találkoztak s a kiállított rosták nagyrésze már el is kelt.

(Záróünnepély a javító-intézetben.) A kolozsvári javítóintézet tegnap délután tartotta záróünnepélyét. Oriási és válogatott vendégsereg szorongott a mo-gyára felük között, vizsgálati tanubizony-ságai annak, hogy az intézet működését a társadalom is élénk érdeklődéssel kíséri. S hogy ez az érdeklődés nem kárba veszett dolog, azt tegnap délután volt alkalma ki-né-kinek tapasztalni. Az, a ki ezt az inté-zetet csak kívülről nézi, fogalmat sem al-kolhat arról, hogy benn milyen szellemi élet uralkodik. Az énekekben és szavaltában való előhaladásuknak bámulatos eredményét mutatták fel a növendékek, úgy, hogy eb-ben a tekintetben bármelyik középiskola záróünnepélyét tulhaladták. Méltó elismerés illelt az intézet élén álló tanítókat, kik hi-vatásuknak ilyen nehezen szolgálható tért választva, annyi buzgósággal igyekeznek a társadalom fiatal megtévelyedtjeiben a morális embert új életre keltetni s őket is-mét a szülőkkel s a nemzetnek ép lélekkel és gondolkózással visszaadni.

(Rendőri hírek) Szombatról va-sárnapra virradóra mozgalmas napja volt a rendőrségnek. A sétatérten történt vak-merő rablójárással kivül a következő jelentékenyebb esetek fordultak elő: Got-fried Mihálynak Sütő-utca 1-ső szám alatti szatocsüzletéből egy Bágyi Onuc nevű napszámos ellopott egy üveg rumot. A tettes a rendőrségen azt állította, hogy nem ő, hanem munkástársai: Keresztes And-rás és Abrudán Szimion lopták, — ő csak elfogyasztani segített. Bágyit letar-tóztatták. — Cakó Zsuzsánnának ablakait és üveges ajtaját a vele egy udvaron lakó Józsa Márton ács téglákkal bedobta, majd kést fogott reá. Józstát őrszobába tet-ték, honnan kijárat után, reggel hat órakor szabadon bocsátották. — A jta i Ferenc jelentette, hogy sógorát: Sz-kács Mártont egy Simon János nevű gázgyári munkás vasállal megtámadta s a fején, meg a balkezén súlyos sebeket ejtett. Szakácsot a mentők vették ápolás alá, Simon Jánost pedig letartóztatták. — Vasárnap reggel öt órakor egy holtrészeg és veszé-lyesen összevagdalt és szurkált embert vit-tek be a rendőrök a Wesselényi Miklósc-utcából. Az illetőben az inspekción tiszt Banyai József süteményárusra ismert, ki a rendőrkronikában veredéseiről vált hi-

ressé. Miután a mentők sebéit bekötötték — őrszobába szállították. Itt a kötetést az ember letépte magáról s úgy aludt délután öt óráig. Mikor kihallgatták, sebesülésére vonatkozólag nem tudott felvilágosítást adni. Szabadon bocsátották.

SZÍNHÁZ.

* Rózsahelyi Kálmán bucsuja. Tegnap este bucsuzott el Rózsahelyi Kál-mán a kolozsvári közönségtől. Az a lelkes és őszinte ováció, melyben lépten-nyomon részesítették, eklátás bizonyosága volt an-nak, hogy még nem felejtették el ezt a fé-nyes tehetségű, igazán vérből művészt, a ki még rövid négy év előtt olyan kiváló erőssége volt a színháznak. Bucsúféltéül a „Gimesi vadvirág” törpe Csura Marci szerepét választotta, mely tudvalevőleg min-taszertű alakítása a kedvelt művészek, s mely most is bőven kijuttatta számára a színházat zsufozásig megtöltő közönség tap-sait. Különösen a második felvonásbeli ének-számával és táncával keltett nagy tetszést. Tisztelői díszes koszorúval és csokorral lep-ték meg s előadás után lakomával ünne-pelték Rózsahelyit, a ki kilitásba helyezte, hogy a téli szezonban is el fog látogatni Kolozsvárra.

* Medea. Tegnap folyt le a Torna-Vivodában az a műkedvelői előadás, mely-ről legutóbbi számunkban előzetesen hírt adtunk. Barabás Józsefné játszotta a címszerepet, a ki több éven át E. Kovács Gyulának tanítványa volt. Ugy ő, mint a többi szereplők, Lengyel Boldizsár, Lengyel Rezső, Szegedi Gyuláné és Klossz Teréz, a műkedvelőktől kitelheő legjobb igyekezzel működtek. Az előadásban szép közönség volt jelen. A tisztá jóvedelmet az Erzsébet séta-ut javára fordítják.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. HÉDERVARI LEHÉL.

LAPFELADÓS:

GOMBOS FERENCZ

ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE HIVATALOS ARJEGYZÉSEI.

Kolozsvári piaci árjegyzék.
1901. június 17.

Áru	100 Kgr. sulya	Kor. ért.
Tiszta buza	78	14 80
legjobb közepes	76	13 20
legrosszabb	70	14 80
Rozs	68	12 40
legjobb közepes	—	—
legrosszabb közepes	—	—
Törökbuza	10	30
legjobb közepes	—	—
legrosszabb közepes	—	—
Zab	42	13
legjobb közepes	41	12 60
legrosszabb közepes	—	—
Széna	6	50
legjobb közepes	—	—
Alomszalma	4	40
Zsupszalma	—	—
Keményfa usztatott nem uszt.	5	—
Lágyfa usztatott nem uszt.	6	—
Paggyu-öntött gyortya nyújtott	—	52
Marháhus	—	96
Konyhalisz	—	28
Rizs	—	36
Gyöngykása	—	38
Borsó	—	40
Lemese	—	52
Paszuj	—	30
Kóles	—	22
Pohánka	—	8
Burgonya hectoliter	—	80
Savanyú káposzta	—	—
Savanyú répa	—	—
Pötösó	—	18
Kó só	—	18
Disznósír	—	1 36
Színzsír	—	—
Bors	—	2
Hagyma	—	22
Fokhagyma	—	32

Gabona- és terménytőzsde 1901. június 24.
Az áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kgr.-ként. — A minőségi suly hektoliterenként és kilogrammonként.

Áru	75	76	77	78	79	80		
tiszavidéki	7.40	7.50	7.60	7.70	7.80	7.90	8.09	
fehérmegyei	7.40	7.50	7.60	7.55	7.60	7.70	7.80	7.90
pestvidéki	7.40	7.50	7.60	7.55	7.60	7.70	7.80	7.90
bánsági	7.30	7.40	7.50	7.40	7.50	7.60	—	—
bácskai	7.40	7.50	7.60	7.55	7.65	—	—	—
Rozs elsőrendű	—	7.20	7.35	—	—	—	—	—
középmínőségű	—	7.10	7.20	—	—	—	—	—
Árpa takarmány, elsőrendű	—	6.40	6.75	—	—	—	—	—
másodrendű	—	6.10	6.30	—	—	—	—	—
Kóles	—	5.10	5.30	—	—	—	—	—
Zab elsőrendű	—	6.95	7.20	—	—	—	—	—
középmínőségű	—	6.80	6.85	—	—	—	—	—
Tengeri belföldi	—	5.35	5.45	—	—	—	—	—
román vagy bolgár	—	5.35	5.40	—	—	—	—	—
fehér, új	—	5.40	5.50	—	—	—	—	—

Értéktőzsde.

Államadósság, kölcsön.	Pénz	Áru	Takarékpénztárak.	Pénz	Áru
Magyar aranyjárdék	117 60	118	Belvárosi takarékp. rt.	201	205
apr. köz. 4	117 60	118	Egyesült Budapesti városi.	2200	2210
koronajárdék	82 50	83	Magyar ált. takarékpénztár	570	575
apr. köz. 4	82 50	83	Országos közp. takarékpénztár	1400	1420
apr. köz. 4	82 90	83	Pesti hazai első tkpénztár	15000	16050
1876. keleti vas kölcsön	117 50	118			
1889. áll.-vasuti ar.-kölcs.	121	122	Biztosító-társaságok.		
1889. ezüstkölcs.	100 50	101 50	Első magyar ált. bizt.-társaság	5350	5400
Vaskapu kölcs. arany adom.	84 25	85 25	Fonciere pesti biztosító intézet	185	190
M. regále-kárt. kötvény	99	100	Magyar jég- és viszont. rt.	223	226
M. földterhermentes kötvény	92 25	93	Nemzetközi balesetbiztosító	185	190
Egysített jár. papírban	97 90	98 20	Pannónia viszontbizt. intézet	1100	1150
apr. köz. 4	97 70	98 45			
Oszták aranyjárdék	117 75	118 25	Gőzmalmok.		
koronajárdék	97 35	97 85	Concordia-gőzmalom	101	103
Bpest f. v. kölcsön 1890-ből	97 30	98 30	Első budapesti gőzmalom	965	980
koronajárdék	87 50	88	Erzsébet-gőzmalom társ.	448	452
			Luiza-gőzmalom	220	225
Záloglevelek, elsőbbségek.			Pesti hengermalom-társaság	900	920
Kisbirt. orsz. földhit. int.	101	102	Molnárak és sütők gőzmalom	438	443
50 1/2 év 5	101	102	Victoria-gőzmalom	340	345
50 1/2 év 5	97	98			
M. agrár- és járadék. r. t.	97	98	Bányák és iparvállalatok.		
jegy vissz. 102 sz.	96	97	Budapesti téglá és mészegető	—	—
záloglevél 4 1/2	98	99	Bp. sz.-lőrinczi téglagyár rt.	324	330
Magyar földhit. int.	99 50	100	Egyes. téglá és cementgyár	10	20
41 év	91 50	92	Észak-magy. egyes. közsémb.	239	240
50 év	91 20	91 70	Felső-magy. bánya és kohó	240	238
63 év	88	83 50	István tégla- és téglagyár részv.	60	65
talajjár.	90 50	91	Kőbányai gőztégla- és téglagyár	650	700
M. jelzálog hitelbank	97 50	98 50	Középbánya és téglagyár rt.	350	350
ors. központi tkp.	97 25	98 25	Magyar aszfalt rt.	318	323
Tpt. k. jelzálogbankja	97 50	98 50	Magyar ált. középbánya rt.	271	275
köz. kötv.	91 75	92	M. gőztégla, cem. és gipszgy.	—	—
Pesti hazai t. p. közs. k.	98 25	99 25	Magyar keramiai rt.	175	180
záloglev.	98	99	Salgótarjáni középbánya.	628	624
Pesti m. keresk. bank	97 50	98 50	Uljaki téglá és mészegető	180	185
4	92	93	Első m. gazd. gépgyár.	200	210
köz. kötv.	97 50	98 50	Ganz és társa vasöntő	3200	3250
4	93	94	Rima-murányi vasmű	—	—
			Schlick-féle gyár.	200	210
Bankok			Athenaeum	310	330
Budapesti bankgyesület	176	177	Franklin-társulat.	529	534
Első magyar iparbank	330	335	Kosmosz műintézet.	—	—
Hazai bank	216	218	Pallasc. irod. és nyomd. rt.	355	365
Magyar ált. hitelbank	707	708	Pesti könyvnyomda rt.	2510	2550
M. ipar- és kereskedelmi bank	145	146	Ált. waggon kölcsönző rt.	1110	1150
Magyar jelzáloghitelbank	143 50	140	Apollo közlajnyomító	—	—
Magy. kereskedelmi részv.-társ.	405	410	Budapesti ált. villamossági rt.	200	220
M. leszámító és pénzv. bank	450	450 50	Első magyar gyapjumoogyár.	880	900
M. tkp. közp. jelzálog bankja	360	370	Első magyar részvény szerző	2225	2275
Oszták hitelintézet	708	704			

Áru	Pénz	Áru
Első magyar sertéshizláló rt.	435	590
Fiumei rizshántológár.	2775	302
Gschwind-féle szeszgyár	925	405
Kőbányai királyserfőző	—	—
Kőbányai polg. serfőző rt.	167	173
M. ezukoripar részv. társ.	1970	1990
Magyar vasuti forgalmi rt.	560	580
Magyar villamossági rt.	248	252
Nerztek. villamossági társ.	510	515
Nemz. k. vaggon közcs. rt.	1075	1100

Közlekedési vállalatok.

Ádria m. tengeri hajózási rt.	476	477
Bpesti közúti vasútv. társ.	611	612 50
Bpesti közúti vasp. id. részv.	—	—
Bpesti villamos városi vasut.	297	298
Bpesti-német-rakosai villamos.	110	120
Déli vasu.	100 50	101 50
Duna-gőzhajózási-társ.	839	835
Kassa-oderbergi vasut	355	359

Sorsjegyek.

1870 évi nyerevény kölcsön	174	176
Tiszai és szegedi nyer. kölcsön	142	144
Oszták államsorsjegy 1854.	181	183
1860. 500 frt	141	143 50
1860. 100 frt	171	173 50
1864. 100 frt	211	213
1864. 50 frt	211	213
M. jelzálogk. nyer. kötv. 4%	116 50	118 50
nyer. jegy	103	105
nyer. kötv. 3%	15	16
Bazilika sorsjegy	392	396
Bécsvárosi nyer. kölcsön 1874.	150	155
Budavárosi sorsjegy	—	—
Jó szív sorsjegy	23	24
Olasz vörös-kereszt-sorsjegy	30	32
Oszták vörös-kereszt-sorsjegy	50 50	52 50
Oszták hitelintézeti sorsjegy	402	407
Pálfy-sorsjegy	159	164

Pénz- és váltók.

Arany, magyar v. oszták, vert	11 35	11 40
20 frankos arany	19 08	19 13
20 márkás arany	23 52	23 00
Német bírod. bankjegy	117 50	117 70
Francia bankjegy	95 55	95 75
London 10 font sterlingért	240 45	240 85
Német bankpiaoók	117 50	117 70
Olasz bankpiaoók	90 50	90 80
Páris 100 frankért	95 50	95 80

Kol